higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

LANDBOUBESIGHEID
NKR VLAK 3

XX Februarie 2020

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 6 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1	1.1.1	B		
	1.1.2	C		
	1.1.3	A		
	1.1.4	D		
	1.1.5	B		
	1.1.6	A		
	1.1.7	C		
	1.1.8	D		
	1.1.9	A		
	1.1.10	B		
			(10 × 1)	(10)
1.2	1.2.1	Verbandlening		
	1.2.2	Lewensvatbaarheid		
	1.2.3	Bevolking		
	1.2.4	Telekommunikasie		
	1.2.5	Oorblyfsel		
	1.2.6	Stratifiseer		
	1.2.7	Instandhouding		
	1.2.8	Kleinhandelaars		
	1.2.9	Verspreiding		
	1.2.10	Verwerkers		
			(10 × 1)	(10)
1.3	1.3.1	E		
	1.3.2	F		
	1.3.3	B		
	1.3.4	C		
	1.3.5	D		
	1.3.6	K		
	1.3.7	A		
	1.3.8	L		
	1.3.9	G		
	1.3.10	I		
			(10 × 1)	(10)
1.4	1.4.1	Onwaar		
	1.4.2	Onwaar		
	1.4.3	Waar		
	1.4.4	Onwaar		
	1.4.5	Onwaar		
			(5 × 1)	(5)
				[35]

TOTAAL AFDELING A: 35

AFDELING B

VRAAG2

2.1
- Monitering
- Telling
- Meting
- Monsterneming
- Aantekening
- Verkenning (Enige 4 × 1) (4)

2.2
- Gestratifiseer
- Tros
- Ewekansig
- Sistematies
- Kwota (Enige 4 × 1) (4)

2.3
- Elektroniese sensors
- Vogtoetspen
- Tensiometer (3)

2.4 2.4.1
- Rekordhouding van voorraad uitgereik en ontvang
- Telling
- Lees van inligting op etikette (Enige 2 × 1) (2)

2.4.2
- Hou 'n inventaris/rekord van alle gereedskap
- Teken alle gereedskap aan wat uitgegee word
- Teken aan wie watter gereedskap gebruik, wanneer dit uitgereik is en wanneer dit teruggegee is
- Berg gereedskap korrek op dieselfde plek
- Gereedskapstoor moet toegesluit word
- Een persoon moet in beheer van die gereedskapstoor wees

(Enige 5 × 1) (5)

2.5 2.5.1
- Wat kliënt wil hê
- Of jou diens benodig word
- Wat mense bereid is om vir die diens te betaal
- Of daar mededinging is (Enige 3 × 1) (3)

2.5.2 Inkomste = R76 × 2 × 2✓
= R304,00✓✓ (3)

2.6
- Inleiding
- Inligting oor beplanning
- Besonderhede oor data-insameling
- Hoe die versamelde data georganiseer is
- Interpretering en ontleding van die data
- Gevolgtrekking en voorstelle (6)

[30]

VRAAG 3

3.1
3.1.1 Vaste
3.1.2 Veranderlike
3.1.3 Veranderlike
3.1.4 Vaste
3.1.5 Vaste
3.1.6 Vaste
3.1.7 Veranderlike
3.1.8 Veranderlike
3.1.9 Vaste
3.1.10 Veranderlike

(10 × 1) (10)

3.2
3.2.1 B
3.2.2 D
3.2.3 A
3.2.4 C

(4 × 1) (4)

3.3 3.3.1
- Gewasbeheer: plaag- en siektebeheer
- Finansies: inkomste en uitgawes, begroting
- Produksie van lewende hawe: plaag- en siektebeheer
- Rekordhouding: finansies, arbeid, masjinerie
- Grond: grondvoorbereiding
- Omgewing: bewaring
- Oes en ná die oes: vervoer
- Bemarking: gradering, sortering, prysbepaling, verkope
- Instandhouding: instandhouding van plaasinfrastruktuur (9)

3.3.2
- Klimaatveranderings: tekort aan reën of onvoldoende water vir besproeiing
- Arbeidsverhoudinge: nasionale staking
- Markvraag en -aanbod: verandering in vraag veroorsaak verandering in aanbod
- Plae en siektes: uitbraak van plae
- Finansiële veranderings: veranderings in rentekoerse of meer inkomste gegenereer
- Reëls en regulasies: wette verander (12)

[35]

VRAAG 4

4.1
- Droogte, kommoditeite se pryse verander, huwelik verbrokkel en regeringsbeleide
- Boer se ekwiteit in die plaasbesigheid
- Boer se kontantvloei
- Omgewingsfaktore soos 'n styging in soutinhoud of verlies van grondstruktuur
- Boer se bestuursvaardighede (5)

4.2
- Vaste koste verander nie as gevolg van die vlak van produksie of die aantal items wat geproduseer word nie.
- Veranderlike koste verander afhangend van die vlak van produksie.

(2 + 2) (4)

4.3
- Gradering en standaardisasie
- Verwerking en verpakking
- Montering
- Berging
- Vervoer en hantering (5)

4.4 ESKOM (1)

4.5
- Kan leningsterugbetalings maak
- Belasting op tyd betaal
- Betaling van verwagte of onverwagte koste
- Doen herbeleggings (4)

4.6
- Voorkom misdaad
- Tree op as windbrekers
- Keer dat mense voetpaadjies uittrap
- Keer vrye beweging van diere
- Verhoed dat plaasdiere met wilde diere vermeng
- Beheer siektes deur diere in kampe te plaas (Enige 6 × 1) (6)

[25]

VRAAG 5

5.1 5.1.1 OOB = $\frac{\text{Totale inkomste – Totale koste}}{\text{Totale koste}} \times 100$✓

= $\frac{\text{R60 000 – R40 000}}{\text{R40 000}} \times 100$✓

= $\frac{\text{R20 000}}{\text{R40 000}} \times 100$✓

= 50%✓✓ (5)

5.1.2
- Positiewe opbrengskoers
- Die boer het byna die helfte van wat hy belê het, verdien. (2)

5.1.3
- Regeringsreëls en -regulasies oor belastings, BTW en buitelandse wisselkoers
- Doeane-reëls en -regulasies wat tariewe en heffings beheer
- Kwotas en lisensies
- Vervoerreëls en -regulasies wat verpakking, etikettering en vervoer van gewasse en diereprodukte affekteer
- Invoer- en uitvoerbeheer wat die verspreiding van siektes, etikettering van produkte en klaringsertifikate affekteer
- Internasionale reëls en regulasies oor standaarde, kwaliteit, bedreigde plante en diere en verbode goedere (Enige 5 × 1) (5)

5.1.4
- Aanbod- en vraagvlakke
- Toegang tot nasionale en internasionale markte
- Winsmarges (3)

5.2
- Kontantuitvloei – Uitgawes (betalings)
- Kontantinvloei – Geld wat die besigheid inkom (inkomste) (2)

5.3 Om te bepaal of die besigheid 'n wins of ’n verlies maak. (2)

5.4
- Monitering en beheer van plae
- Herstel lekkende dakke
- Verwyder onkruid
- Herstel krake in mure en vloere
- Herstel deure, slotte en hekke
- Verf hout- en metaaloppervlakke
- Vervang onderdele/klein onderdele
- Gee ghries en olie (Enige 6 × 1) (6)

[25]

TOTAAL AFDELING B: 115
GROOTTOTAAL: 150

Kopiereg voorbehou